

VEDAT

VEDAT

NL sovint referit a vedats de caça, pastura i anàlegs. Deriva del ll. VETARE, 'prohibir, vedar' (*DECat.* IX, 61a26-b3).

Serrat del Vedat a Lladurs (XXXVIII, 177.15). *Barrenc del Vedat* a Gotarta (XIX, 163.22). *El Vedat*, partida del terme de Torrent (M.Gadea, *Terra del Xè* II, 146). *Séquia del Vedat* a Oliva (XXXIII, 34.17). J.F.C.

Vedeirà, te. St. Hipòlit Salanca (Ponsich, Top. 58): la grafia *Vedeiran* de 1161 pot ser dissim^o o err. per *Verdeiran*, deriv. de VIRIDARIUM.

Les Vèdoles, V. VE-, misc. moss. *Vedrà*, V. vol. I, 290 i rectificació s.v. *Clariano Vedraner*, V. vol. I, 292

VEDRE

(Nom pallarés, ribagorçà i pirinenc d'una mena de devesa estudiat en *DECat.* IX, 63b10-65b12).

Lo Vèdre, partida del terme de Ribera de Cardós (XXI, 191). *Els Bedres*, partida a Montardit. *Els Vèdros*, partida del terme de Sarroqueta (XIX, 159).

S. Marie de Monte de Betre, NL antic documentat l'any 1084 en el terme de Peracamps (*Arxiu de Solsona*).

D'origen diferent: Els noms següents semblen formats amb l'adjectiu llatí VETĒREM 'vell' combinats amb un substantiu de lloc: *Molí Vedre*, 'molí vell' *Piquera Vedre* 'peguera vella', *casa vedre* etc.

La Alavedra de Andoksa, NL antic del terme de Saurí documentat l'any 1602 en el *Capbreu de Rialb* (fol. 79v). Pot resultar de dissimilació de *Ara vedra* < *era verda*.

Piquèravèdre, partida de Caregue (XXXVI, 173.1). Sengles *Casavedre*, planell del terme de Peramea i costa del terme d'Estaon.

El Salavedre, partida de Sant Aniol de Finestres.

Molí Vedre, NL de l'antic comtat de Besalú documentat els anys 940: *villa q. nominant Molino Vetere* 45 i 965; 966; 969: *Molino Vetere* (Monsalvatje XI, 209.219.228; XI, 167). J.F.C.

LA VEDRENYA

Santuari i veïnat, en el Segre Mitjà, agre. al te. d'Anyà. És a 2 k. del poble, 50 hab.: *Bedrenya* (Reig Vilardell, *Monografies*, s.v. *Anyà; Nomencl. Lèrida A.P.T.*, p. 53), cases escampades entorn de l'ermita 55 de la M. de D. de *La Vedrenya* (*BDCEC*, 1933, 318);

Goigs de Ntra. Sra. de *La Vedrenya*, DAG.

HOMÒNIMS: *La Vedrenya*, pda. munt. en el Baix Maestrat, te. Vilanova d'Alcolea (XXVIII, 70.14). I *Les Vedrenyes* (pron. *lez bedrényes*), pda. en el Priorat, 5 te. Cornudella (XI, 42.3).

Del d'Anyà devia pendre nom Miquel de *Vedrenya*, a. 1530 (Sanahuja, *Ciu. de Balaguer*, p. 169).

Com a NP té major i més antiga extensió una variant *Verdeny*, *-nya*, amb l'altre ordre de les consonants; a. 1453: Petrus *Verdeny* (Lladonosa, *Montsuar* p. VII); 1518: *Vedrenya* Cabó (*Spill de Castellbò* 30°). *AlcM* troba el cogn. *Verdeny* també com a propi de la zona central del cat. occid., a la qual correspon el santuari, en 4 p. de la Conca de Tremp, i a Artesa de 15 Segre; (amb g per y, err. tip., DAG, també allà); fora d'això un cpt. *Salaverdenya*, que Aguiló troba a. 1601 com a cognom a Bna.

ETIM. És natural i quasi sobreentès que els dos ordres *rd* i *dr* siguin alteració fonètica un de l'altre; 20 llavors la via corrent d'alteració condueix d'aquell a aquest: sovint mitjançant repercussió de la *r* darrere la *d*, després elim^o dissimilatòria, cf. *orde* > *ordre*, *cartó* > *cantró*; i *edre* reducció de *perdre*, *cerndre* > *endre*; ja la fonètica suggereix, doncs, que *Vedrenya* 25 vingui de *Verdany(a)*, i en efecte, un tal derivat de *verd* (amb família, *verdor*, *verdós*, *verdoro* etc.), amb el sufix *-eny*, *-enya*, fóra ben fundat i corrent analògicament: com en *ferreny* de *ferro*, *bagueny* de *bac*, *baga* (OPACUS), *areny*, *sedeny* o *cereny* etc.

Si només operéssim amb el NL (o majorment, amb doc. antiga d'aquest) hauríem pogut vacil·lar, amb altres possibilitats: un derivat de VITRUM amb *e* (com en el romànic no hispànic, oc. *vetre*, it. *vetro* etc.), però no hi ha tals prolongacions ni en toponímia, en 35 terra catalana. Altres, de nivell pre-romà es veuen inversemblants, ja pel fet de l'ús del nom amb article (en tots tres homònims); *la Vedrenya*, no seria mot afi a *vedruna* 'renglera de mollons pastorals' o a *vedre* 'devesa' (*DECat.* IX, 63ss., 65ss.), cap via planera ni quasi possible, llavors, per explicar el canvi de term. en *-eny*, *-enya*.

VEDRINES

Conegut sobretot com cognom. *Badrines* cogn. mallorquí (*BDLC*, 1920, 210), i *AlcM*, escrivint-ho així, ho atribueix a Berga, Terrassa i Bna., però més aviat m'és conegut amb grafia *Vedrines*, amb la qual *AlcM* 50 posa *Vedrines* a Vila-real i Bna., amb *Vedri* a Vila-real, Castelló i Esparreguera. L'aparença és del ll. VITRINA, derivat de VITRUM 'vidre', però en terres d'Oc, que és on hi ha més documentació, deu ser cosa diferent segons sembla una variant formativa del mot pre-romà *vedruna* munt, termenal de pastura. *Veyrina* i *Vedrina* documentat en molts NLL de la part llen-